

Erasmus Tampere-ben

Az Erasmus hallgatói program keretében lehetőséget kaptam, hogy a tavaszi félévet a finnországi Tampere-ben tölthessem, a TAMK (Tampereen ammattikorkeakoulu – Tampere University of Applied Sciences) egyetemen.

ELŐKÉSZÜLETEK:

Távoktatásos hallgatóként a döntést, hogy külföldön nappali oktatási formában visszatüljek az iskolapadba valamivel nehezebb volt meghozni, hiszen az embernek alapvetően fel kell adnia állását és korábbi életét. Ehhez a GDF a legtökéletesebb partner, mivel mástól még csak nem is hallottam olyanról, hogy távoktatásos hallgató részt vehet a programban (ezzel Finnországban is kuriózumnak számítok), másrészt az ösztöndíj mértéke is lehetővé tette ezt. Az elhatározást érdemes hamar megtenni, mivel a félév január legelején indul, így a hazai oktatókkal mindenképpen alkudni kell a téli vizsgák tekintetében. Ezúton is szeretném mindnyájuknak megköszönni a támogatást és a rugalmasságot, amellyel lehetővé tették, hogy két héttel az indulás előtt már csak az utolsó teendővel kelljen foglalkoznom! Mivel nem először jártam Finnországban, így nagy meglepetés nem ért, de a döntés előtt mindenképpen érdemes utána olvasni a dolgoknak mások Erasmus blogjain. Az ügyintézés meglehetősen sima volt, nem is igazán akartam elhinni, hogy pár papír kitöltésével és jelentős türelemmel lehet ilyen fontos döntést hozni fél év sorsáról. Az utazás megszervezése már annyira nem triviális feladat, mivel onnantól, hogy megérkezik a megerősítés kevés felületes információval együtt, minden ránk van bízva. Az idő annyira ekkor sem sürget, de érdemes a szállást és repülőjegyet 1-2 héten belül elintézni, mivel onnantól már csak részletkérdés csak részletkérdések maradnak hátra. Fontos tudni, hogy ekkor körülbelül 200 ezer forint költség merül fel szinte azonnal. A kiutazásra számos alternatíva létezik (városba repülés átszállással, Helsinkiből vonat, Helsinkiből busz, Turku-ból vonat, illetve a Malév tragédiájának köszönhetően immár közvetlen összeköttetés is létezik – azaz repülővel Tampere-be), azonban érdemes végiggondolni, hogy két hatalmas táskával legfeljebb mások számára lesz mulatságos lavírozni a városokban, a taxi pedig még a tőlünk nyugatabbra élőknek is megfizethetetlen. Körülbelül egy hónappal az indulás előtt jelentkezett a tutorom, aki a nem hivatalos helyi „jóbarátom”, akinek várnia kellett volna megérkezéséskor, segít eligazodni az idegen ország gondjaiban és esetleg még a várost is megmutatja.

Kisgép Helsinki-ből Tampere-be

Az utazás legnépszerűbb módja a Pendolino, a nagy sebességű vonat

AZ EGYETEMRŐL:

Tampere-ben három egyetem található: UTA (University of Tampere), TUT (Technological University of Tampere) és a TAMK (University of Applied Sciences, Tampere). Az első inkább a humán tudományokat tanítják, a másodikon magától értetődően a természettudományokat. A TAMK egy érdekes iskola, mivel egy Magyarországon szerintem hiányzó, vagy erősen periférián lévő oktatási profillal rendelkezik: itt nem igazán az elméleti, hanem a tudományok gyakorlati alkalmazásának képzésével foglalkoznak. Ennek megfelelően főleg BSC szakokkal rendelkeznek és talán a presztízse sem a legnagyobb, azonban megfelelő háttérrel nyújt azok számára, akik kevésbé az elméleti háttér iránt

érdeklődnek, sokkal inkább az iparban akarnak elhelyezkedni. Ez a fajta gondolkodásmód egyébként tökéletes beleillik a finn oktatási rendszerbe, mivel az eredményt itt mindig a megszerzett tudás alkalmazásával akarják elérni, míg Magyarországon inkább az erős elméleti háttér és gyenge gyakorlati képzés jellemző szerintem. Jómagam egy külföldiek számára új szakon teljesíthetem a félévet, a Játékfejlesztés programja a cserediákok számára az elmúlt egy évben került kidolgozásra. Az egyetem egyébként több Campussal is rendelkezik elszórva a városban, továbbá részét képezi az 50 km-re lévő Virrat korábban önálló főiskolája is. Szerencsémre én a belváros közepén, a főtértől 2 percnyi sétára lévő Finlayson épületét látogathatom. Az épületet korábban gyár volt, a finn ipari forradalom kései szakaszában épült. A finn épület-hasznosításra egyébként is jellemző, hogy belülről sosem hivatkozók, különösen akkor nem, ha valamit ipari felhasználásra szánnak. Ebben az épületben oktatják az iparművészeti tárgyakat, a legtöbb informatikai tárgyat, de a video- és hangstudiók is itt helyezkednek el. A felszereltséget tekintve nem mondanám, hogy a legmodernebb eszközökkel dolgoznak, leginkább az otthoninak megfelelő technika található meg. Ami jelentős különbség viszont, hogy minden elképzelhető eszköz megtalálható, amire csak szükség lehet a munkához, kezdve a különböző kamerától, a 10 irígylésre méltó hangstudión át a táblaolvasókig és ezek mindenki számára nagyjából bármikor hozzá is férhetőek.

SZÁLLÁS:

Ez egy sarkalatos kérdés, mivel errefelé európai értelemben vett kollégium nem létezik. A diákok szállásolását hagyományos társasházakban oldják meg, lényegében albérlet formájában. Külföldi diákként azonban apartman bérlésére nem lesz lehetőség, csak szobát bérelhetünk. Ezek ára elhelyezkedéstől, állapottól, illetve az épület korától függ, azonban semmiképpen sem lesz kevesebb, mint 220€. Az épületeket úgy kell elképzelni, hogy egy komplett házat, vagy akár egy nagyobb épületcsoportot egy helyi alapítvány vesz kezelésbe (a legnagyobb a TOAS) és bocsátja az egyetemektől teljesen függetlenül rendelkezésre. Nem nehéz belátni, hogy a megoldásból eredően annyira sok hely nincs, válogatásra alapvetően csak minimális mód nyílik, így érdemes sietni a foglalással. További indok, hogy ha lemaradunk, a helyi albérletek fenntartással együtt minimálisan 450€-ba kerülnek, amíg sikerül albérletet szerezni, az olcsóbb szállások 60€-t érnek éjszakánként. Még van pár kisebb cég, akik szintén diákok szállásolásával foglalkoznak, de náluk problémásabb az ügyintézés, illetve a helyek száma is jóval kisebb. TAMK-diákként egyébként jó eséllyel a város szélén lévő Lukonmäki, vagy Finninmäki lakói leszünk. Az épületek ha nem is a legmodernebbek, de messze jobbak a hazai kollégiumok legtöbbjénél, rendelkeznek szaunával, mosógéppel, szárító helységekkel, valamint a legtöbb esetben közeli buszmegállóval.

A legolcsóbb, de ennek ellenére kellemes szobák egyike

A környezet a buszmegállóból nézve

TAMPERE:

A város Helsinki-től északnyugatra található, körülbelül 170 km-re. A történelmi belváros két tó között terül el, a várost is tulajdonképpen ezért alapították, mivel a két folyót a meglehetősen sebes Tammerkoski köti össze, amire vízierőművet építettek. A város területe meglehetősen nagy, néhol olyat is lehet olvasni, hogy a nem megfelelő népsűrűség miatt az EU-s jog értelmében nem is város, ami furcsának hat a 230 ezres lakosságot tekintve. A városban klasszikus kisvárosi miliő uralkodik, a város főutcája, a Hämenkatu szinte mindig tömött, a külvárosok pedig még hétköznapi is kihaltak hatnak. Az üzleteket tekintve nagyjából minden megtalálható, azonban minden kisebb, illetve elszórtan helyezkednek le a

belvárosban. A közlekedést Budapest után még mindig nem sikerült megszokni, a 29 járat meglehetősen racionalizált gazdasági megfontolások szerint működik, így eshetett meg, hogy az egyik közeli sportcsarnok, ami hétköznap napközben busszal 5 percre van, hétvégén legalább 45 percnnyire távolodik. További rossz hír, hogy a központi kampusz is ugyanezen a vonalon van és az esti finn nyelvórától emiatt kerülni kell a belváros felé. A távolságok egyáltalán nem barátiak, a belváros legalább 15 perc buszozást jelent, ami havazás, illetve nagyobb forgalom esetén nagyon könnyen nőhet a duplájára. A közlekedés ára a legtöbb dologhoz hasonlóan meglehetősen borsos, azonban alternatíva nem igazán áll rendelkezésre, ez a távolsági közlekedésről is elmondható. Mivel a központ egy körülbelül 1 km széles folyosóban helyezkedik el, így nagyjából minden járat a központba érkezik, ahonnan nincs messze sem a vasút, sem a buszállomás.

Hämenkatu, a város központja

A városháza épülete

Tampere látképe a kis (rég) kilátóból

TANULMÁNYOK:

A félév ezen részéről még nem tudok sok mindent írni. Ez köszönhető többek között az itteni rendszer sajátosságainak is, ugyanis nem két félév, hanem négy negyedév alkotja a felsőoktatási tanévet. A negyedévek végén nincs vizsgaidőszak, ha vizsgára kerül sor, az az utolsó órák keretében szokott zajlani, de sok tárgyat projektmunkával is lehet teljesíteni. Mivel a játékfejlesztés tipikusan nagyobb munka, amely pontosan egy eredményben fog

kiteljesedni, ezért az én kurzusaim két negyedéven ívelnek át. Valószínűleg ezért sem kellett gyakorlatilag semmit sem csinálni januárban, így tanulmányi szempontból a januári kint tartózkodás tulajdonképpen majdnem teljesen értelmetlen volt. Ugyanez nem mondható el a gazdasági vonalon tanulóktól, ők már a harmadik héten is rendszeres látogatói voltak az egyetemnek. Így számomra januárban csak az ismerkedés, illetve a finn kurzus elkezdése volt a feladat. A tényleges oktatás február második hetében kezdődött, azóta viszont minden napomat az egyetemen töltöm, 9-től legalább délután 4-ig. A program meglehetősen hektikus, nem is igazán rendelkezem órarenddel, inkább alkalmaknak nevezném az órákat. Ezeken leginkább egy-egy technikával ismerkedünk, szigorúan a gyakorlati oldalról. A tanárok errefelé sokkal közvetlenebbek, ami a finn tanárképzésnek is köszönhető. Itt az oktatókkal szemben alapvető elvárás, hogy motiváltak legyenek a tanításban, emellett valamilyen nem feltétlen kutatási jellegű témában is kötelességük időről-időre elmélyedni, amit a diákoknak fognak tanítani. Így az órák az alapvető technikák elsajátítása mellett egyéb érdekességeket tartalmaznak: ilyen volt, amikor az animáció órán a flash animációk készítése során át kellett gondolnunk, mitől lesz érdekes és realiztikus a mozgás és e szerint elkészíteni a feladatot. Egy másik érdekes gyakorlat során a meghívott előadó az egyetem egy korábbi diákja volt, aki Berlinben a világ második legnagyobb Facebook-játékfejlesztő cégének mobil üzletágának felelős vezetője. Összességében elmondható, hogy a magyar oktatással szemben az átadott tudás sokkal aktuálisabb és keresettebb a piacon. További különbség az oktatás módszerek között, hogy az otthoni- és csoportmunka alapvető elvárás, így sokkal inkább felkészít az életre. Az otthoni munkánk során muszáj lesz gyakorlatot szereznünk a technikákban, mivel szigorú, folyamatos határidők mellett kell végigvinnünk egy projektet és a magyar módszerrel ellentétben alapvetően piacképes terméket kell bemutatnunk, nem pedig egy „csak” a vizsgára készült, egyébként haszontalan munkát. Az órák is ennek a célnak vannak alárendelve, az aktuális feladatokhoz szükséges elméleti, de főként gyakorlati tudást kapjuk meg. A gyakorlati oldalt főként a modellezéssel és animálással kezdtünk, majd fokozatosan fogunk haladni a kódolás felé. További előny, hogy lehetőség szerint az oktatók a különböző érdeklődési területükkel alternatívákat adnak, így magunk dönthetünk, hogy 3, vagy 2 dimenziós, mobiltelefonra, vagy PC-re, vagy milyen célközönségnek készítjük a játékot. Az elméleti képzés leginkább a tudatos tervezést szolgálja, a piaci tervezésről, illetve a sikeres csoportmunka alapjairól szólnak. A kurzusok résztvevői érdekes elegyet alkotnak, mivel sokan a „Média” szakról járnak ide, ők főként az animáció és ábrázolás területén érdekeltek, a magamfajta szoftverfejlesztő ritkaság. Ennek nyilvánvaló előnye, hogy a kitzűzött célhoz majdnem minden fejlesztési pozícióba az adott terület iránt érdeklődő hallgató kerül és senkinek sem lesz kényszerérzete az által, hogy idegen feladatot kell végrehajtania.

A finn nyelvi kurzus érdekes változatosságot jelent a szakmai program mellett. A finn nyelv meglehetősen hasonló a magyarhoz, bár ez leginkább csak a nyelvtanban mutatkozik meg. A heti három órás órák meglehetősen intenzívek, bár a nyelv sajátosságaiból eredően az a veszély nem fenyeget, hogy a félév végén finnül fogunk beszélgetni. A finn társadalom és kultúra a három egyetem hallgatói számára közösen kerül megrendezésre egy különálló szervezet szervezésében. Itt minden héten valamilyen különböző témáról hallhatunk egy előadást, mint például az elmúlt két évszázad története, finn irodalom, vagy a finn oktatási rendszer.

A Finlayson egyik épülete, számos étterem, a mozi és a TAMK egyik otthona

A játékfejlesztés „nagyelődője”

A gépteremek egyike

PROJEKTMUNKÁK:

A tanulmányok mellett lehetőség van projektmunkákban is részt venni, amik beszámíthatóak a tanulmányokba is. A legnagyobb diákok számára projektmunkát intéző szervezet a Demola. A rendszer lényege, hogy azon cégek, akik érdeklődnek egy bizonyos feladat elvégzése iránt, de vagy nem rendelkeznek hozzá költségvetéssel, munkaerő-kapacitással, vagy csak kisebb prioritással bír a feladat, megbízzák ezt a szervezetet a feladat elvégzésével. A szervezet kiválasztja a projektmunkákra jelentkező diákok közül a legalkalmasabbakat, akik a félév során elkészítik a feladat megoldását. Mivel külső cégek számára készülnek az alkalmazások, ezek minden esetben piacképes, üzleti értékkel bíró alkalmazások. Ezek után a fejlesztést az eredeti megrendelő megvásárolja a diákoktól a munka alkalmazásának lehetőségét, így a diákok ténylegesen pénzhez jutnak. Fontos kiemelni, hogy a cég csak a használati és továbbfejlesztési jogot vásárolja meg, a szerzői jog és a további értékesítés lehetősége a diákok csapatánál marad. Én az otthoni szakmámnak megfelelően egy sportklubok számára statisztikai és egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos weboldal készítésének leszek a vezető fejlesztője.

Másik lehetőség a Protomo projekt. Ez egy sokkal nyitottabb rendszer, melynek célja sikeres vállalkozások indítása. Itt nem előre meghatározott projekteken kell dolgozni, hanem a fejlesztőcsapat a saját ötletét valósítja meg, amihez a szervezet csak támogatást nyújt. Ez főként eszközök ingyenes kölcsönzésében és ügyintézésben nyilvánul meg. A csapat feladata a folyamatos fejlesztés, határidőkre a fejlesztéssel kapcsolatos mérföldkövek elérése és ilyen módon a piacképes termék elérése. Ezután támogatást kaphatunk a piaci bevezetésre, ami a kezdeti költségek fedezését, illetve megfelelő siker esetén a cég alapítását vonja maga után. Ez számomra egy nagyon szimpatikus elképzelés, hiszen az ember a saját álmait és elképzeléseit valósíthatja meg és ha mégsem sikerül a piacot sikert elérni, nem veszítünk többet a rááldozott szabadidőnél. Ebbe a projektbe a véletlen folytán kerültem csak be, egy

online-játékfejlesztő csapat számára fogok webes háttértámogatást nyújtani, mint egyetlen ilyen szakirányú fejlesztő.

A Demola és Protomo „otthona”

Nem a hagyományos munkakörnyezetek egyike

SZABADIDŐ:

Mivel nem először járok Finnországban és tulajdonképpen személyes célok miatt is érkeztem ide, nekem nem okozott meglepetést az ország egyszerű, kicsit puritán megjelenése. Az „öreg” európai városokkal szemben errefelé viszonylag kevés történelmi emlék található, a finnek talán legfontosabb értéke a természet. A város is leginkább egy parkra emlékeztet, számos erdei úttal, ahol sífutni lehet. Rengeteg szabadtéri, ingyenes jégpálya található, néhol még jégkorong-palánk is van. A jeget a helyi közterület felügyelő cég minden nap megtisztítja és felújítja. Azonban rengeteg finn a sztereotípiákkal ellentétben nem szereti a telet és idáig

még olyanokkal sem sikerült találkoznom, aki ténylegesen is tudott jól korcsolyázni. Sokan a belvárosban lévő kávézókat és teázókat választják szabadidejük eltöltésére, amik nappal meglehetősen gazdaságtalanul működnek, mivel egész nap el lehet üldögelni egy-két tea elfogyasztása mellett. Én a tamperei szabadidőmet leginkább floorball-mérkőzések látogatásával töltöm. Ez egy jégkoronghoz hasonló sport, azonban kevésbé durva, kevesebb felszerelést igényel és korcsolya-tudás sem szükséges. A városban számos csapat létezik, az egyetem pedig saját házi-bajnoksággal rendelkezik. Aki esetleg kedvet kap hozzá, ezt a sportágat otthon is űzheti, nekem azonban ennél többet jelentett már Magyarországon is, így én a helyi játékosközösséghez is csatlakoztam. Mivel történelmi épületekből nem sok található Tampere-ben, ezért a helyi diákszervezet leginkább külföldi utakat szervez számunkra. Ennek keretében jutottam el egy 3-napos hajóút során Stockholmba, ami sokkal inkább emlékeztetett szűk utcáival és régies épületeivel a „klasszikus” Európára. Tampere lakosságának nagyságából, illetve Helsinki viszonylagos közelségéből adódóan egyszerűen eljuthatunk a balti államok fővárosaiba, így én ezen sorok írása után nem sokkal fogok utazni Kaunas-ba, de Tallin és Szentpétervár is szerepel a lehetséges céljaim között. A kaunasi kirándulás után, a téli-szünetben fogok Lappföldre látogatni, amely során találkozhatok az „igazi” Mikulással, sétálhatok egy igazi jégből készült palotában, úszhatok a Barents-tengerben, utazhatok kutya- és rénszarvas-szánnal.

A Lutheránus templom a Hämenkatu végén

Finn floorball-kupadöntő

Stockholm látképe a kikötőből

HASZNOS TUDNIVALÓK:

- Finnországban bár érvényes az EU-s betegbiztosítás, azonban minden kezelésért fizetni kell, amit a hazai Egészségbiztosítási Pénztártól később lehet csak visszaigényelni.
- Bár a két táska és 46 kg súly meglehetősen soknak tűnik, valójában csak cipelni az.

- Hóból rengeteg van, azonban el lehet boldogulni sífelszerelés nélkül, az utakról ugyan nem takarítják el teljesen a havat, azonban sokkal jobban ügyelnek arra, hogy mindig minden megközelíthető és csúszásmentes maradjon.
- Az ebédért minden nap érdemes bemenni a főiskolára. Az államilag támogatott menü 2.43€, ami az otthon fogyasztott reggelinél is olcsóbb.
- A TOAS-tól a szobát üresen béreljük (nincs ágynemű, sem evőeszközök) és bár az egyetemről lehet bérelni a legszükségesebb dolgokat, legalább egy IKEA-látogatás garantált.
- Alkoholt csak 5%-os töménység alatt lehet kapni, szigorúan este 9 óra előtt, az erősebb italok az állami üzletekben kaphatóak
- Előfizetni bármire is lehetetlen: a külföldiek számára szinte minden korlátozva van, így például a helyi bankszámlához nem kaphatunk internetes hozzáférést, illetve mobiltelefon-előfizetést sem tudunk kötni. A legtöbb online fizetési rendszer pedig csak helyi bankkártyával működik.
- A készpénz-használat meglehetősen ritka, gyakorlatilag nincs olyan hely még éjszaka sem, ahol ne lehetne bankkártyával fizetni. Az emberek még akkor sem fognak megsértődni a sorban, amikor 1€-t fizetünk bankkártyával az üzletekben.
- A híres finn pontosság tapasztalataim szerint csak legenda. Másoktól elvárják, ők azonban a legritkább esetben érkeznek időben. Ez különösen a buszok esetében zavaró, mivel a legtöbb járat fél óránként közlekedik.
- Az éjszakai járatokon a normál jegyen felül 2.5€-t kell fizetni. Maximum 20€-s bankjeggyel fizethetünk, bankkártyás lehetőség nincs.
- A finn emberek nem zárkóztak, csak nehezen nyílnak meg. Ennek tökéletes ellenpéldája a tutor-ok csoportja, akik így elégíthetik ki az átlagosnál nagyobb szociális igényüket.
- A tipikus finn diák nem sokkal él többől, ha egyáltalán többől él, mint mi. Finnországban a legtöbben elköltöznek otthonról legkésőbb 20 éves korukban. Az egyetemi ösztöndíj és állami támogatás alacsony összeget jelent, így ők is ugyanúgy spórolnak, mint mi.